

v 2 verstah, proti severu in proti jugu, ki morajo podnevu odperite biti. Zraven nje ima čuvaj *) svoje stanovitno prebivališče, v katerim so posebne duri z oknam napravljene, da vse lahko vidi in zapazi, kar se v mertvašnici godi. V čuvajnici leži vpisna knjiga, v katero se vsakiga merliča ime, starost, spol, vera, značaj, smertna bolezen, pa tudi leto, mesec, dan in ura smerti zapiše. Vsaki merlič se zaznamova s številko, ktera se tudi vdela na štirjašk čevelj velik kamen, ki se precej pri pogrebu na gomilo postavi, in tako dolgo na nji ostane (če se rajniku tudi še drug spominek postavi), da se umerliga grob po preteku postavnih let spet prekopa. Po ti napravi se gomila še o več letih lahko najde, ker prekopanje se mora vselej na tanjko po redu številke zgoditi. — Na drugi plati mertvašnice je manjši izbica za raztelesovanje, če so gospódka ali druge okoljšine to za potrebno spoznale. Pozimi je mertvašnica zakurjena.

Vsaciga merliča prinesó ali pripeljejo v mertvaškim vozu po preteku 2, nar dalje 3 ur po smerti v mertvašnico; da se to brez pomude zgodi, so v mestu že napravljene truge na prodaj; kdor pa hoče rajniku lepši napraviti, jo premeni potem v mertvašnici. Za ležanje v mertvašnici se po tarifi nekaj plača, revni ne plačajo nič. Merlič tu 48 ur ostane, da postavne ure pretekó. Pokopovanje je zjutraj ob 8. in zvečer ob 5 uri; o tem času se pokopljejo vsi merliči, kakor jih versta številke zadene; duhovnik jih blagoslovi in potem se pokoplejo. Takošna naprava mertvašnic je skoraj povsod po imenovanih deželah.

Da so mertvašnice dobra, in, rekel bi, potrebna naprava za vsaki kraj, kjer je pokopališče, sim že gori omenil; zlasti se taka potreba živo občuti ob času kužnih bolezin, kakor so koze, legar, kolera in več družih zlasti gnjiličnih bolezin. Koliko jih je že zavolj tega umerlo, ki so v tesnih bajticah ali tudi v prostornih hišah bolezin nalezli!

Že nam je znano, da so poslednji čas začeli tudi po kmetih prav pripravne mertvašnice na pokopališčih napravljati, se vé da take, kakor so potrebam kraja primerne; brali smo v „Novicah“ pred nekimi leti od take hvale vredne mertvašnice v Mengšu; slišali smo, da so lani izdelali tako tudi na Selih nad Kamnikom, in od več družih.

Naj bi začeli povsod na nje misliti, kjerkoli pametni sosedje zapopadejo njih veliko koristnost za zdravje in njih potrebo o sili.

Naj bi se tudi v Ljubljani enkrat dognalo to, kar se že dolgo pripravlja, in ko se bo nova mertvašnica naredila, naj se napravi z vsimi popravami, ki jih je sedanji čas za dobre poterdil!

B—k.

Bratovšnja sv. Florjana **za Štajarsko, Krajnsko in Koroško o pretečenim** **letu 1851.**

„Novice“ priporočujejo gospodarjem pristop k pogorelski družbi že kar izhajajo, od leta do leta; toda za marsikteriga so le glas vpijočiga v pušavi! Po vsakoletni navadi podamo bravcam „Novic“ tukaj razgled vzajemne Gradške pogorelske družbe, namreč tiste, ki Štajarce, Krajnce in Korošce že veliko let v svojo bratovšnjo jemlje. Po dokazu, ki ga je vodstvo omenjene bratovšnje pretekli teden na svetlo dalo, se vidi, da je na Krajnskimi lani veliko manj hišnikov v družbo stopilo, kakor pred to leto!

*) Narveč sim vidil, da pokopač to službo opravlja, ki vedno svoje pomagavce ima. Pis.

V letu 1851 je znoviga 2697 gospodarjev k bratovšnji sv. Florjana pristopilo, in sicer iz Štajarskiga 1741, — iz Koroškiga 490, — iz Krajnskiga pa 466.

V preteklim letu je bilo 6236 pohištev vnovič zavarovanih za 2 miliona 539.325 fl. zavarovane vrednosti, in za 3 milione 389.800 fl. klasne vrednosti; iz tega se vidi, da se pogorelska družba na vse kraje vseskozi bolj širi.

Vesoljno premoženje, ki je bilo lansko leto pri bratovšnji sv. Florjana zavarovano, je zneslo 62 milionov 615.100 fl. Lepo število, ktero gotovo vsaciga deležnika veseli, ker vidi, koliko premoženja je pri tidružbi zoper nesrečo ognja zavarovaniga.

Omenjena družba je pogorelcem pretečeno leto za škodo zavarovanih in pogorelih pohištev 108.360 fl. povernila, in sicer: Štajarcem 65.741 fl., Korošcam 27.526 fl., Krajncem pa 15.093 fl.

Od stó goldinarjev klasne cene za leto 1852 je letošnja tarifa 13 krajcarjev.

To plačilo se mora pa po zapovedi vsako leto do zadnjiga sušca, ali pa 10 dní po sv. Jožefu pogorelskim oskerbnikom plačati. Kdor ta čas plačati zamudi, naj sam sebi pripiše, ako to pomoč zanemari. Razun tega je omenjena družba pretečeno leto 494 fl. takim ljudém podarila, ki so se pri ognji serčno obnašali in čversto gasili.

S pomočjo te družbe je bilo lansko leto več pohištev v boljši stan prenačenih, namesti slamnatih in lesenih so namreč 2 z bakram, 2 s kositarjem in 211 pa z opeko (ceglam) pokrili; 151 zidanih opažev, 31 varnih dimnikov in 41 strelnih odvodov napravili; 27 pohištev so pa na boljši prostor prestavili.

Hišni gospodarji! iz pričujočiga dokaza vidite, kako koristna je imenovana bratovšnja in koliko lepiga denarja je lansko leto nesrečnim pogorelcem povernila. Pristopite k nji, in nikar ne recite, da je to nepotreben davek, da vas nesreča ognja ne prihití, in da vas na beraško palico ne pripravi.

Popís

smreke u Vitinjski fari na Štajarskem, na kateri so si nekteri podobo matere božje viditi domišljevali.

(Dalje.)

Se vsega prepričati, kar je svet debelo okolo mene trobil o tem čudežu na Paki, sim ga ob raznih dneh 5krat gledat hodil. Pervikrat sim se 15. oktobra bil k smreki napotil. Slepárstvo za tem čudežem čuteč sim po potu na vse kraje razmišljeval, kakovo bi to sleparstvo moglo biti. Ko po dveurnim potovanji kakih dvé sto korakov na blizo do tiste smreke pridem, zagledam in zaslišim na enkrat ljudstvo, ki je pred smrekó klečé upilo, zdihovalo in molilo. To zagledati in zaslišati, obstojim, da me je jela neka sveta groza grabiti in spreletavati. Serce mi je glasneje in hitreje trepalo, bliže ko sim se do smreke pomikal, in polno pobožnega duha se je iz njega molitva k stvarniku povzdignila: da bi vender on tudi mojim telesnim očém viditi dal, kar dušnemu očesu viditi krati. S takimi željami stopim med ljudstvo, in merim z očmi smreko, katera je kakih devet sežnjevisoka, od tal do verha, da bi zagledal, na kar je ljudstvo svoj pogled ravnalo. Ker pa nisim nič zagledati mogel, kar bi podobi Marie ali kakega svetnika nalično bilo, prašam pred menoj stoječe ženske: ako one vidijo podobo Matere božje? „Me ne vidimo nič“, je bil odgovor. „Kdo pa kaj vidi podobo Marije?“ prašam ljudstvo, ki me je bilo na tesno obstopilo. „Mi je ne vidimo“ so mi od vseh krajev odvernili. „Zakaj ste pa tako upili, ako nič